

“CUMHURİYET’İN İLK YILI” SERGİSİ

“Cumhuriyet’in İlk Yılı” sergisi, 16 Haziran Cuma günü Yapı Kredi Kültür Sanat’ta açıldı. 29 Ekim 1923 - 29 Ekim 1924 tarihleri arasında Türkiye’de yaşanan gündelik hayata dair ilginç olaylar, spor ve dans müsabakaları, kültür sanat hayatından haberler, karikatürler ve belgesel filmlerle desteklenen sergi, 3 Eylül 2023’e kadar Yapı Kredi Galerisi’de ziyaret edilebilir.

29 Ekim 1923’te ilan edilen ve yüzüncü yaşını kutladığımız Cumhuriyet’in en yoğun yılı kuşkusuz ilk yıldır. Yıllarca süren savaşlardan, salgın hastalıklardan, geçim sıkıntısından yorgun düşmüş bir halk... Siyasi tartışmalar, ekonomik sorunlar, nüfus mübadelesi, idari yapıdan eğitime, yargı sisteminden belediyelere kadar her alanda yapılan yenilikler, Anayasa’nın kabulü, halifeliğin kaldırılması, laiklik yönünde yapılan köklü değişimler ve ülkenin yeniden inşa edilmesi...

Tüm bunlar olurken bir yandan da günlük yaşam yeni kitapların yayımlanması, sinemalarda gösterilen filmler, tiyatro oyunları, konserler ve spor karşılaşmalarıyla devam eder. Bütün zorluklara karşın umut hep vardır, bayramlar da kutlanır, Hıdırellez’de mesire alanlarına da gidilir, balo salonlarında dans da edilir.

Cumhuriyet’in ilk yılında, muhalif seslerin yanı sıra, Meclis’te mebusların, Gazi Paşa’yı karşılayan halkın, grevlerde işçilerin, genel aflla salınan mahkûmların, valiliğe şikâyete giden kadın ve çocukların, kısaca her kesimden halkın ortak sloganı şudur: “Yaşasın Cumhuriyet!”

Bu görkemli dönemin belli başlı siyasi ve ekonomik gelişmelerinin yanı sıra bütün bu ayrıntıları da okura yansıtmayı amaçlayan "Cumhuriyet'in İlk Yılı" sergisi, Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlanan aynı isimli kitaptan yola çıkılarak hazırlandı. O yıllarda çıkan gazete ve dergilerin titiz bir taraması yapılarak Banu İşlet, Binnur Mörel Büyükkertan ve Eser Demirkan tarafından hazırlanan Cumhuriyet'in İlk Yılı kitabında Cumhuriyet'in kurulduğu yıl yaşanan olaylar kronolojik bir sırayla sunuldu.

Cumhuriyet'in ilk yılları genellikle yaşanan önemli siyasi ve toplumsal anlarla anlatılır.

Hayatın günlük akışında yaşanan ilginç olaylar ise nispeten daha az bilinir. 29 Ekim 1923 - 29 Ekim 1924 arasındaki o günlerde Türkiye'de neler oluyor, toplum nasıl yaşıyor, neler konuşuyor, neler seyrediyor, nasıl eğleniyordu?

"Cumhuriyet'in İlk Yılı" sergisi, bu soruları yaşanan ilginç anların belgeleri eşliğinde cevaplıyor. Cumhuriyet'in ilanı ve ilk yılı kutlamaları, Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin kazanıldığı Dumlupınar'da 30 Ağustos 1924'te yapılan büyük tören ve 5-6 Ekim 1924'te İstanbul'un kurtuluşunun ilk yıl kutlamaları serginin merkezine yerleştirdi.

Sergi, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yılını gazete ve dergi sayfalarında yer alan ilginç olayların görsel belgeleriyle izleyicisine yeniden yaşatmayı hedefliyor. Bu örnekler, basının o günkü haber dili, sayfa düzeni, grafik anlatımı hakkında da bilgi veriyor. Bir yıl içinde yaşanan günlük hayatın eğlenceli ve renkli enstantaneleri kültür sanat, spor ve eğlence alanlarından seçilen fotoğraflar, karikatürler, reklam ve belgesel filmlerden kesitlerle sergileniyor.

Reis-i Cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın yaptığı yurt gezileri ülkenin yeniden inşası için başlatılan hamleler de bu ilk yılın anlattığı içinde yer alıyor.

